

דף תרגול: מערכת הפועל – זמנים, בניינים ופעיל-סביל

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ולהטות פעלים בזמן עבר, הווה ועתיד
- להבחין בין פועל פעיל לפועל סביל
- להכיר פעלים מגזרת ל״י

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – בחרו את התשובה הנכונה

1. א – בנתה
2. ב – נקנה
3. ג – רצה
4. א – נבנה
5. ג – יפנו
6. ב – נפעל

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – האות האחרונה שלו משתנה לפי הזמן
2. לא נכון – זמן עתיד יכול להתחיל גם באותיות א, י, נ
3. נכון – נפעל הוא לרוב הצורה הסבילה של פעל
4. נכון – כך הוא נהגה ונכתב בהווה
5. לא נכון – בפעיל מישהו עושה פעולה, בסביל הפעולה נעשית לו

חלק ג׳ – השלימו את הפועל בזמן המתאים

1. קניתי
2. יבנו
3. רוצה
4. נבנה
5. פנו

חלק ד׳ – התאימו פועל פעיל לפועל סביל

- 1 – ד (נבנה)
- 2 – ג (נקנה)
- 3 – ב (נראה)
- 4 – א (נכתב)

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

1. בדקו שהתלמיד השתמש נכון בשלושת הזמנים: בנה/בנתה, בונה, יבנה
2. למשל: הילד שובר את הכוס / הכוס נשברת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פעיל - מישהו עושה, סביל - נעשה לו
- למשל: בנה, קנה, רצה
- נפעל

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל בעל פה לפני הכתיבה כדי לחזק את ההגייה
- כדאי להדגיש את השינוי באות האחרונה בגזרת ל״י
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על הפריטים המסומנים כקשים



דף תרגול: מערכת הפועל – זמנים, בניינים ופעיל-סביל

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

היום נלמד על הפועל בעברית. נלמד איך אומרים את אותה מילה בעבר, בהווה ובעתיד. נלמד גם מילים כמו בנה וקנה.

📖 מילון קטן:

זמן עבר	מה שקרה כבר, למשל: קניתי
זמן הווה	מה שקורה עכשיו, למשל: קונה
זמן עתיד	מה שיקרה, למשל: אקנה
בניין	תבנית של הפועל בעברית
פועל פעיל	מי שעושה את הפעולה
פועל סביל	הפעולה נעשית למישהו
גזרת ל״י	פעלים שהאות האחרונה שלהם היא י או נעלמת

1 חלק א׳ – בחרו את התשובה הנכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחרו את המילה הנכונה לעבר

א) בנתה ב) בונתה ג) בנה ד) בניתה

2. בחרו את המילה הנכונה לעתיד

א) קנינו ב) נקנה ג) קונים ד) יקנו

3. בחרו את המילה הנכונה לעבר

א) רוצה ב) ירצה ג) רצה ד) רצתה

4. בחרו את מילת הסביל הנכונה

א) נבנה ב) בונה ג) בנה ד) נבנית

5. בחרו את המילה הנכונה לעתיד

א) פנו ב) פונים ג) יפנו ד) פנה

6. איזו תבנית מתארת פעולה שנעשתה למישהו

א) פעל ב) נפעל ג) הפעיל ד) קל

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הפועל "בנה" שייך לגזרת ל״י.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	זמן עתיד תמיד מתחיל באות ת׳.	☐	☐
3	בבניין נפעל הפועל מבטא בדרך כלל פעולה סבילה.	☐	☐
4	הפועל "קנה" בזמן הווה הוא "קונה".	☐	☐
5	אין שום הבדל בין פועל פעיל לפועל סביל.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את הפועל בזמן המתאים

השלימו את המילה החסרה.

1. אתמול אני _____ (לקנות) מתנה.

2. מחר הם _____ (לבנות) בית חדש.

3. היא _____ (לרצות) ללמוד עברית.

4. הבית _____ (להיבנות) בשנה שעברה.

5. הם _____ (לפנות) למורה בשאלה.

4 חלק ד׳ – התאימו פועל פעיל לפועל סביל

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בונה	___	**א.** נכתב
2. קונה	___	**ב.** נראה
3. רואה	___	**ג.** נקנה
4. כותב	___	**ד.** נבנה

5 חלק ה׳ – כתיבה קצרה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים: אחד בעבר, אחד בהווה ואחד בעתיד, עם הפועל "לבנות".

2. כתבו משפט אחד בפועל פעיל ומשפט מקביל באותו פועל בצורה סבילה.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין פועל פעיל לפועל סבילי?

כתבו דוגמה לפועל מגזרת ל״י בזמן עבר.

איזה בניין מבטא בדרך כלל סבילי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀